

ESTONIA TEATER

Mees, kelle käes on trumbid

Hugo Raudsepa komöödia kolmes vaatuses

Näitlejuht: teheline näitleja **Ants Lauter**

Dekoratsioonid: **Voldeemar Haas**

Kostüümid: **Karin Silm-Juse**

OSALLISED:

Manivald Sinisalu, notar	Arnold Vaino
Ellen, tema naine	teen. näitleja Erna Vilmer
Kati, selle õde	Mare Leet
Olli Naano, plastiline talent teatristsuudost	Meta Luts
Oku, üliõpilane	(Ants Eskola) Tõet Koppel
Hubert Lehmus — mees, kelle käes on trumbid	Juhan Tõnopa

Näidend mängib ülikooliõnna, ühe poliitilise suuprotsessi eel.

Algus kell 1/28, lõpp kella 10-ne paigu.

Märkus: 1) Tagaistloodad piletiteid hland võetakse arvesse ainult siis, kui odavam pilet kallima hinnalise vastu vahetatakse.
2) Saali, jalutus- ja riietehoiuruumas on suitsetamine keelatud. Suitsetajad palutakse alaluit suitsetamiseks määratud ruume tarvitada, mis erinellatade jure-koorapidamine teenistuses olevatel ametnikudel on eeskirt, korraikkujate tähelepanu sellele korraldusele juhib, mille alla peanduda palutakse.
3) Ettekanne ajal on saali üksed kinni.

Jahutus.

Näib, et Hugo Raudsepa erk komöödiakirjandiku-annet loob ühewõrra huvitavaid teoseid tisedast maelust kui ka hariliku mõjost — nimelt salongist, kus tehakse poliitikat. „Mikumarra“ ja „Vedelvorsti“ „maabedase“ lõpukse korral et tule ühelgi juhul vähemaks pidada selle vaikumuse lõõgijõudu, mis väljendub „Põnnud aru õnnistusse“, veel enam aga omanoodi prohvellikaks osunud fantastilises komöödias „Salongis ja kongis“, ning lõppeks käesolevas teoses.

On ammu teada, et Hugo Raudsepa sulg stujub kõige paremini seal, kus tal ei puudu võimalusi humoriseerida poliitilise ja ühiskondliku elu nähtusi. Inimesi annab aga just „salongi“ keeskond avaraimalt alneid nõõgata igat hiki raivamehi kui ka ideolooge. See nõõkamme ei ole harilikult kuigi kuri ega eilav; see vaid on ja tahab olla terveddav. Raudsepp naeraib poliitiliste situatsioonide sagedase koomika ja „avalike tegelaste“ karakterite koomika üle; ta analüüsib naljatoonis paljude ühiskondlike arusaamade naiivsust ja teeb mõnikord omalt poolt otseki ettepanekuid, mis näivad puht-humoristlikena, tegelikult aga seda ei tarviise olla, kui tungida nende mõttesse.

Peab alla kriipsutama, et Raudsepa viimasel arengujärgul on mi-hästi ta eraelulis-, oiolooliliste“ kui ka poliitiseerivate komöödiade põ-himiseks mõtteks olnud loomuliku elu jõu väärustamine. Ühiskondi-kult avaldaid elujõud liikumises — ja selle alalise liikumise ning muutmise seab Raudsepp kõrgemale igast kesteab kui targaarki pa-galaisalust. Komöödias „Mees, kelle käes on trumbid“ väljendab seda aidand elu edasi tõugata sellega, et on „alati seisnud keset arengut“ — on järgimööda olnud sotsialist, vaps ja isamaaliitlane! Muuduigi ei jäta autor nõõkamata Sinisalu segasevõitu alusega oorporuimisi, kuid ta pool-dus kuulub siiski rohkem sellele aktiivsele „tulelõuale“ kui igaveses tulevõikus istuvalle ja passivseltsel oma selgroogu püsti hoitvale L eh-nusele.

Sidame- ja perekonnaasiust peab Manivald Sinisalu omelt alistu-ma oma naise Elleni intelligent-sile (vahest on ta ainult mõjalune ka poliitikas?); tal enesel ei jätaku aega nende küsimuste „reguleerimi-seks“. Tänu Ellenile ja Lehmussele muutub komöödia suurel määral eraeluliseks ja kõõguminiimseks. Lehmus, kelle kujus ei puudu ele-mente „Roosadest prillidest“ (vana armastus!), annab teosele koomilise arengujoone sellegu, et tema, kes on loodud idillilisejaks, kavatses korra-ga hakata teo- ja võimuhimiseksi! Tal äpardub see karakterivõltsimine, kuid on ilmne, et tema suurema seesimise teadlikkuse ja õrnatundelisusega tahab autor niõõelda hoitada oma lemmikuid — teinimesi — nende põhi-mõtetuses.

Hugo Raudsepa harilaskomöödiats tildse ja eriti käesolevas tahaks esile tõsta üht olulist joont, mida seni pole kyllalt hinnatud. See on te-gelaste kirjanduslikult teadlik „õieti heas mõttes salongiline väljendus- viis“. See keel ei ole mitte niivõrd „kunstlik“ kuivõrd ta ilmestab tege-laste humoristlikku olekut elu toormaterjalist. Neis te-gelasis näeme ka siis, kui nad pole vaimukangelased, enamasti alati tea-tavat vaimset distantsi õhude ja iseenäigi suhtes; neis tajume tervet ning väga eesijährast arvustusvõimet ja vastavat sõnavõimivõimet. Tundub, et sõltaraseatsemeline seltskond on otse tarvilik lavateoseis, mis tahavad avaralt ja mitte-sentimentaalsetl käsitleda meie ning muu maailma nõtõõseid probleeme.

„Mees, kelle käes on trumbid“ peaks suutma jälle kord näidata, et nagu üksikisikute koosseis nii ka ühiskondlike rühmituste koostõõs on haumõõl suur ülesanne õhupuhastajana ja niõõõelda inimliku mõõõavusse-na. Pole midagi katki ni kava, kumi kannatatakse arvustatav nalja.

Saatesõnaks.